

DRŽAVNI ARHIV U ŠIBENIKU

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2023. GODINU

Šibenik, siječanj 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	2
2. DUGOROČNO OČUVANJE ARHIVSKOG GRADIVA.....	3
2.1. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU.....	3
Uvjeti pohrane gradiva	
Zaštitno snimanje gradiva	
Restauracija i konzervacija gradiva	
Preventivna zaštita gradiva	
2.2. NADZOR I ZAŠTITA GRADIVA IZVAN ARHIVA.....	5
Nadzor nad arhivskim i dokumentarnim gradivom izvan arhiva	
Vrednovanje	
Evidencije o arhivskom i dokumentarnim gradivu izvan arhiva	
Preuzimanje arhivskog gradiva	
Stručna pomoć stvarateljima i posjednicima arhivskog gradiva	
Radionice, edukacije, tečajevi	
3. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA.....	7
3.1. DOSTUPNOST GRADIVA.....	7
Sređivanje i opis gradiva	
Dostupnost gradiva u digitalnom okruženju	
Korištenje arhivskog gradiva	
3.2. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST.....	9
Izložbena djelatnost	
Izdavačka djelatnost	
Ostale aktivnosti	
4. RAZVOJNA POLITIKA	11

1. UVOD

1.1. O nama

Državni arhiv u Šibeniku (dalje: Arhiv) osnovan je Uredbom Vlade RH od 11. siječnja 2007. godine (NN 7/07, 78/17), a kao samostalna ustanova djeluje od 1. siječnja 2009. godine.

Arhiv obavlja arhivsku službu kao područni državni arhiv za područje Šibensko-kninske županije i nadležan je nadzor i zaštitu dokumentarnog i arhivskog gradiva 333 javna i privatna stvaratelja i vlasnika/posjednika gradiva.

U Arhivu se trenutno čuva 407 fondova i zbirki s oko 2700 dužnih metara gradiva nastalog u razdoblju od 14. do 21. stoljeća.

Za izvršenje programa rada bilo je zaduženo 8 zaposlenika sa stručnim zvanjima (1 viši arhivist, 3 arhivista, 1 viši arhivski tehničar specijalist, 3 arhivska tehničara) uz podršku Odjela općih poslova koji obavlja stalne redovne pravne i računovodstveno-knjigovodstvene poslove sukladno važećim propisima, poslove iz područja uredskog poslovanja i organizacije rada te ostale poslove (tehnički poslovi, poslovi održavanja i dr.) neophodne za redovno poslovanje ustanove.

1.2. Djelokrug

U skladu sa Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima (NN 61/18, 98/19, 114/22) (dalje: Zakon) i Statutom Državnog arhiva u Šibeniku, Arhiv obavlja sljedeće poslove u području arhivske djelatnosti: vodi evidencije i dokumentaciju o javnom dokumentarnom i javnom arhivskom gradivu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti; pruža podršku tijelima javne vlasti u čuvanju, zaštiti, obradi, vrednovanju, odabiranju i izlučivanju javnog dokumentarnog i arhivskoga gradiva; obavlja stručni nadzor nad gradivom u posjedu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti te nad privatnim arhivskim gradivom; skrbi za gradivo u arhivu, njegov integritet, dostupnost i iskoristivost, obavlja restauraciju, konzervaciju i snimanje gradiva te provodi i druge mjere zaštite gradiva; preuzima, obrađuje i digitalizira javno arhivsko gradivo u okviru svoje nadležnosti, prikuplja i obrađuje privatno arhivsko gradivo; omogućuje i potiče korištenje arhivskoga gradiva; priređuje izložbe, predavanja i druge oblike predstavljanja arhivskoga gradiva i arhivske djelatnosti javnosti; bavi se znanstvenim i stručnim radom na području informacijskih znanosti, povijesti i drugih bliskih disciplina; istražuje arhivsko gradivo u inozemstvu koje se odnosi na hrvatsku povijest i iseljništvo; organizira programe osposobljavanja i stručnog usavršavanja, znanstvene i stručne skupove; nastupa kao nositelj ili sudjeluje u ostvarenju znanstvenih i stručnih projekata drugih ustanova; objavljuje arhivsko gradivo i druge publikacije; tijelima javne vlasti i drugim pravnim i fizičkim osobama pruža stručnu pomoć i usluge u upravljanju njihovim gradivom te obavlja druge poslove određene Zakonom i drugim propisima.

2. DUGOROČNO OČUVANJE ARHIVSKOG GRADIVA

2.1. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

2.1.1. Investicijsko održavanje i opremanje

Tijekom 2023. nastavili smo s realizacijom projekta nadogradnje/rekonstrukcije zgrade arhiva u sklopu investicijskog programa C2.2. R3-I2 Unaprjeđenje digitalne infrastrukture i usluga javnog sektora razvojem nacionalnog informacijskog arhivskog sustava i jačanjem nacionalne mreže arhiva Nacionalnog plana oporavka i otpornosti:

1. Proveden je postupak javne nabave i sklopljen ugovor za uslugu izrade projektno-tehničke dokumentacije. Ugovor je raskinut zbog neispunjenja dijela ugovornih obveza pružatelja usluge u ugovorenom roku. Izrađeno je idejno rješenje i ishodi su posebni uvjeti i uvjeti priključenja. Ažuriran je projektni zadatak uz dokumentaciju za novi postupak javne nabave za izradu glavnog i izvedbenog projekta.

1.1.2. Restauracija i konzervacija gradiva

U 2023. godini u Središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju Hrvatskoga državnog arhiva napravljena je restauracija i konzervacija teško oštećenog gradiva od 16. do 18. stoljeća iz fonda HR-DAŠI-1 Općina Šibenik (12. st. – 1797.):

- 1050 listova spisa podserija 1. 1. Izvanredni poslovi (16. i 17. stoljeće) i 2. 3. Inventari (17. i 18. stoljeće)

2.1.3. Preventivna zaštita gradiva

Započele su pripreme za preseljenje ustanove u privremeni smještaj za vrijeme provođenja projekta nadogradnje/rekonstrukcije zgrade te je tijekom 2023. godini tehnički opremljeno ukupno 287,642 d/m gradiva:

- HR-DAŠI-31 Narodni odbor kotara Knin (1945. – 1955.) – 18,46 d/m
- HR-DAŠI-43 Lučka kapetanija Šibenik (1945. – 1965.) – 0,3 d/m
- HR-DAŠI-47 Skupština općine Šibenik (1962. – 1992.) – 0,45 d/m
- HR-DAŠI-85 Kotarski sud u Skradinu (1820. – 1918.) – 95,77 d/m
- HR-DAŠI-86 Kotarski sud u Šibeniku (1820. – 1918.) – 94,83 d/m
- HR-DAŠI-96 Gimnazija u Šibeniku (1909. – 2022.) – 0,05 d/m
- HR-DAŠI-185 Marijo Radić (1944. – 2021.) – 2,8 d/m
- HR-DAŠI-187 Vitomir Katić (1937. – 1991.) – 0,2 d/m
- HR-DAŠI-196 Zbirka tiskovina (1875. – 2001.) – 0,2 d/m
- HR-DAŠI-197 Zbirka arhivalija (Miscellanea) (1400. – 2023.) – 0,173 d/m
- HR-DAŠI-231 Periodika (1882. – 2022.) – 27,05 d/m
- HR-DAŠI-244 Zbirka grafika (1630 – 1880.) – 0,004 d/m
- HR-DAŠI-249 Gradska knjižnica „Juraj Šizgorić“ Šibenik (1963. – 2023.) – 0,1 d/m

- HR-DAŠI-264 Državni zavod za statistiku – Ispostava Šibenik (1953. – 2015.) – 0,5 d/m
- HR-DAŠI-278 Tiskara Malenica (1948. – 2015.) – 2,9 d/m
- HR-DAŠI-279 Jadranska banka Šibenik (1967. – 2016.) – 0,4 d/m
- HR-DAŠI-307 Narodni odbor općine Knin (1956. – 1962.) – 7,82 d/m
- HR-DAŠI-315 Narodni odbor gradske općine Knin (1952. – 1956.)
- HR-DAŠI-321 Osnovna škola „Dušan Balać“ Ervenik (1944. – 1994.) – 0,145 d/m
- HR-DAŠI-361 Skupština općine Knin (1963. – 1990.) – 15,87 d/m
- HR-DAŠI-389 Obitelj Brešan (1913. – 2017.) – 1,08 d/m
- HR-DAŠI-402 Nikola Širinić (1952. – 2019.) – 0,24 d/m
- HR-DAŠI-404 Dimitrije Borović, odvjetnička pisarnica (1860. – 1890.) – 0,1 d/m
- HR-DAŠI-407 Društvo prijatelja šibenskih starina (1970. – 1971.) – 0,05 d/m
- Knjižnica – 18,15 d/m

2.1.4. Digitalizacija gradiva

Tijekom 2023. godine dovršena je digitalizacija zemljišnih knjiga fonda HR-DAŠI-212 Općinski sud u Šibeniku (1945. – 1990.). Obradene su 94 knjige katastarskih općina Mandalina, Crnica, Šibenik i Dolac.

Kao dopunski snimci gradiva digitalizirane su matične knjige i stanja duša Žirja i Pirovca u vlasništvu Šibenske biskupije a u pohrani u DAŠI: 21 matična knjige, 4 stanja duša.

Ukupno je obrađeno 5,75 d/m gradiva i izrađena 24 521 snimka količine 180,87 GB.

Pripremljeni su metapodatci za objavu 129 matičnih knjiga (HR-DAŠI-191 Zbirka matičnih knjiga) na portalu e-Kultura, ali zbog neodgovarajuće informatičke infrastrukture u ustanovi, gradivo još uvijek nije u cijelosti objavljeno.

2.2. NADZOR I ZAŠTITA ARHIVSKOG I DOKUMENTARNOG GRADIVA IZVAN ARHIVA

2.2.1. Nadzor nad arhivskim i dokumentarnim gradivom izvan arhiva

U 2023. godini obavljeno je ukupno 13 stručnih nadzora o kojima su sastavljeni zapisnici (11) i službene bilješke (3). Nadzorima su obuhvaćene pismohrane stvaratelja lokalne samouprave (1), pravosuđa (1), obrazovanja (7), kulture (2) i dva (2) privatna stvaratelja gradiva.

Javni stvaratelji

Općina Biskupija

Javni bilježnik Marko Vuletin

Glazbena škola Ivana Lukačića

Osnovna glazbena škola Krsto Odak - Drniš

Osnovna škola Antuna Mihanovića Petropoljskog, Drniš

Osnovna škola dr. Franje Tuđmana

Osnovna škola Kistanje

Osnovna škola Domovinske zahvalnosti

Osnovna škola Čista Velika

Muzej grada Šibenika

Javna ustanova u kulturi Tvrđava kulture Šibenik

Privatni stvaratelji

Interpretacijski centar katedrale sv. Jakova „Civitas sacra“

Eparhija Dalmatinska

Odobreno je 16 zahtjeva za produženje rokova za poduzimanje mjera zaštite gradiva.

2.2.2. Vrednovanje gradiva

Pravila za upravljanje dokumentarnim gradivom i Popis dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja

Tijekom godine redovito su se obavljali poslovi savjetovanja prilikom izrade Pravila za upravljanje dokumentarnim gradivom i Popisa dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja. Zaprmljeno je 11 zahtjeva za izdavanje odobrenja od čega je pozitivno riješeno 8 i djelomično odobrena 3 zahtjeva.

Izlučivanje gradiva

Zaprmljeno je 12 zahtjeva za odobrenjem izlučivanja gradiva, od čega je pozitivno riješeno 11 zahtjeva (10 u cijelosti, 1 djelomično), a odbijen 1 zahtjev.

2.2.3. Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu izvan arhiva

Zaprimljeno je i odobreno 10 popisa cjelokupnog javnog dokumentarnog i javnog arhivskog gradiva, od čega 2 u xml, a 8 u excel formatu.

U sklopu provedbe investicije Nacionalnog plana oporavka i otpornosti Unaprjeđenje digitalne infrastrukture i usluga javnog sektora razvojem nacionalnog arhivskog informacijskog sustava i jačanjem nacionalne mreže arhiva Hrvatskom državnom arhivu dostavljeni su strukturirani popisi gradiva pravosudnih tijela u nadležnosti Arhiva (Županijski sud u Šibeniku, Općinski sud u Šibeniku, Trgovački sud u Zadru – Stalna služba u Šibeniku, Županijsko državno odvjetništvo u Šibeniku, Općinsko državno odvjetništvo u Šibeniku) radi izrade metodologije i vremenskog plana rada na sređivanju, odabiranju i izlučivanju gradiva pravosudnih tijela.

2.2.4. Preuzimanje arhivskog gradiva

Dovršena su 24 postupka preuzimanja arhivskog gradiva, a ukupno je preuzeto 10,457 d/m i 162,304 GB gradiva:

- 5 interventnih preuzimanja gradiva po službenoj dužnosti – 1,523 d/m
- 5 otkupa gradiva – 0,695 d/m
- 14 darovanja gradiva – 8,239 d/m, 162,304 GB

2.2.5. Stručna pomoć stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva

Na zahtjev stvaratelja gradiva u okvirima nadležnosti pružena je stručna pomoć (individualne konzultacije) u vezi s postupcima odabiranja i izlučivanja gradiva, pitanjem organizacije i rada pismohrane te ostalih zakonskih obveza iz područja arhivske djelatnosti. Održano je 13 individualnih konzultacija za stvaratelje iz područja uprave (5), pravosuđa (1), gospodarstva (2), obrazovanja (4) i socijalne skrbi (1).

3. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

3.1. DOSTUPNOST ARHIVSKOG GRADIVA

3.1.1. Arhivistička obrada gradiva

Tijekom 2023. godine arhivistički je obrađeno i opisano ukupno 166,465 d/m gradiva (3 arhivska fonda) i izrađena su 2 sumarna inventara i 3 popisa gradiva. Izlučeno je 64,311 d/m gradiva (iz 3 arhivska fonda).

S obzirom na manjak zaposlenika i izvanrednih poslova nije obrađeno gradivo prema planu rada za 2023. godinu nego su tijekom godine odabirani prioriteti za obradu radi pripreme gradiva za preseljenje u privremeni smještaj.

1. HR-DAŠI-47 Skupština općine Šibenik (1963. – 1990.)
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 4 d/m
Obavijesno pomagalo: privremeni popis
2. HR-DAŠI-19 Gradsko poglavarstvo Šibenik (1941. – 1944.) [1941./1944.]
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 1,04 d/m gradiva
Obavijesno pomagalo: sumarni inventar
3. HR-DAŠI-270 Okružni sud u Šibeniku (1941. – 1944.)
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 5,025 d/m
Obavijesno pomagalo: popis
4. HR-DAŠI-212 Okružni sud u Šibeniku (1898. – 1918.) [1898./1918.]
Poslovi: sređivanje i tehničko opremanje gradiva
Količina: 60,6 d/m
Obavijesno pomagalo: popis
5. HR-DAŠI-234 Okružni sud u Šibeniku (1919. – 1940.)
Poslovi: izrada sumarnog inventara
Količina: 95,8 d/m
Obavijesno pomagalo: sumarni inventar
6. Izlučivanje gradiva u arhivu (64,311 d/m):
HR-DAŠI-197 Zbirka arhivalija (Miscellanea) – 0,001 d/m
HR-DAŠI-278 Tiskara Malenica – 54,03 d/m
HR-DAŠI-140 Tvornica lakih metala – 10,28 d/m
7. Izrađeni su topografski inventari svih sedam spremišta.

3.1.2. Evidencije o arhivskom gradivu u arhivu – Opći inventar DAŠI

Evidentirano je novih 8 fondova te je ukupni broj fondova i zbirke u Općem inventaru na kraju izvještajnog razdoblja 407 (2647,782 d/m).

3.1.3. Korištenje arhivskog gradiva

Čitaonica i prijamni ured Arhiva radili su tijekom 2023. godine u redovnom režimu. U zadnjem kvartalu a radi pripreme gradiva za preseljenje čitaonica i prijamni ured petkom su bili zatvoreni za korisnike.

Riješeni zahtjevi za ovjerene preslike gradiva	411
Riješeni zahtjevi za posudbu gradiva u službene svrhe	27
Riješeni zahtjevi za istraživanje gradiva	57
Ukupno broj riješenih zahtjeva	495
Ukupno zahtjevi riješeni pisanim putem	208
Informativni upiti	172
Ukupno registriranih korisnika	3741
Broj registriranih korisnika u izvještajnom razdoblju	399
Ukupni godišnji broj posjeta čitaonici	985
Ukupni broj mrežnih korisnika	305
Broj zahtjeva za pristup gradivu	977
Broj korištenih fondova/zbirke	71
Broj korištenih digitalnih snimki gradiva	2603
Ukupno količina korištenog gradiva	118,71 d/m
Ukupno broj korištenih tehničkih jedinica gradiva	2605
Ukupno broj izrađenih preslika gradiva (na papiru)	2534
Ukupni broj izrađenih digitalnih preslika gradiva	673

Najviše je korišteno gradivo uprave i javnih službi (21 fond, 56,5 d/m), pravosudnih tijela i javnih bilježnika (34 fonda, 30,3 d/m), gospodarstva (3 fonda, 24,3 d/m), odgoja i obrazovanja (3 fonda, 0,8 d/m), kulture, znanosti i informiranja (4 fonda/zbirke, 1,4 d/m) te zbirke izvornog arhivskog gradiva (6 zbirke, 3,07 d/m).

Korisnicima su pružene obavijesti o arhivističkim obavijesnim pomagalicama i načinu korištenja knjižnice, o postupku naručivanja gradiva i načinu rada s gradivom, o načinu obilježavanja gradiva za izradu preslika, o pravilnom citiranju korištenog arhivskog gradiva, te o postupku izdavanja ovjerenih preslika gradiva.

3.2. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST

3.2.1. Izdavačka djelatnost

- **Apostolska vizitacija Šibenske biskupije Augustina Valiera 1579. godine**
Izrađeni su prijevodi s latinskog i talijanskog jezika, a dovršetak izdanja (uvodna studija, kazala, prijelom i tisak) planiran je u prvom kvartalu 2024. godine.
- **Zapisnici plemićkog vijeća skradinske općine (1744. – 1806.)**
Izrađeni su cjeloviti tekst (uvodna studija, prijepisi, regeste i kazala) i recenzije, a dovršetak izdanja (prijelom i tisak) planiran je u prvom kvartalu 2024. godine.
- Promocija našeg izdanja *Stanovništvo otoka Krapnja prema matičnim knjigama i drugim povijesnim vrelima od 1630. do 1714. godine (Demographica et glagolitica Sibenicensia sv. 6)* autora Kristijana Jurana i Gabrijele Čepo predstavljena je u veljači Šibeniku u prigodi Znanstvenog skupa *Glagoljična i ćirilična baština šibenskoga kraja* te u srpnju na otoku Krapnju.

3.2.2. Izložbena djelatnost

- **Izložba „Preporođeni Šibenik – 150. obljetnica pobjede Narodne stranke u Šibeniku 1872./1873.“** u cijelosti je pripremljena u 2022. godini, a prigodno je otvorena u izložbenom prostoru Muzeja grada Šibenika 14. siječnja 2023. u spomen na datum uspostave narodnjačke uprave u Šibeniku 15. siječnja 1873. godine.
Izložba je gostovala u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici od 19. listopada do 3. studenoga 2023. godine.

3.2.3. Ostale aktivnosti

- **Povodom Međunarodnog tjedna arhiva 5. – 9. lipnja 2023. i Međunarodnog dana arhiva 9. lipnja** održan je Dan otvorenih vrata tijekom kojega su organizirana stručna vodstva radi upoznavanja posjetitelja s radom arhiva i vrijednom pisanom baštinom koju arhiv čuva te s objavljenim arhivskim izdanjima uz mogućnost kupnje knjiga po promotivnim cijenama.
U Brešanovoj sobi (foajeu šibenskog kazališta) predavanje *Ostavština Ive Brešana u Državnom arhivu u Šibeniku* održala je Grozdana Cvitan, autorica knjige *Trajni sukob s Nečastivim: Ivo Brešan*, ugledna novinarka, urednica i književnica.

Tijekom 2023. godine Državni arhiv u Šibeniku bio je organizator i suorganizator tri skupa:

- **Međunarodni znanstveni skup *Glagoljična i ćirilična baština šibenskoga kraja*** održan je 22. veljače 2023. godine u multimedijalnoj dvorani Interpretacijskog centra *Civitas sacra* u organizaciji Državnog arhiva u Šibeniku. Uz plenarno izlaganje akademika Matea Žagara održano je 16 izlaganja s filološkim i povijesnim temama proizašlim iz znanstvenih istraživanja glagoljične i ćirilične baštine.
- **Međunarodni znanstveno-stručni skup *8. dani ICARUS-a u Hrvatskoj: Enchancing Heritage Experience – Exploring Cultural Routes***, u organizaciji udruge ICARUS Hrvatska i Državnog arhiva u Šibeniku, održan je 22. – 25. ožujka 2023. u Gradskoj knjižnici Juraj Šižgorić Šibenik i multimedijalnoj dvorani Interpretacijskog centra *Civitas sacra*. Tijekom tri dana izlaganja i radionica u paralelnim sesijama sudionici su predstavljanim projektima pokazali da je međukulturni i međuinstitucionalni dijalog temelj za kulturne i turističke tematske rute koje na isprepletenim razinama povezuju geografski prostor i različita povijesna razdoblja.
- **54. savjetovanje hrvatskih arhivista *Utjecaj digitalizacije na arhivsku praksu*** održano je u Vodicama 25. – 27. listopada 2023. u organizaciji Hrvatskog arhivističkog društva i Državnog arhiva u Šibeniku. Izlaganja su se bavila promišljanima i raspravama o suvremenoj arhivskoj praksi u digitalnom okruženju.

4. RAZVOJNA POLITIKA

4.1. Unaprjeđenje kompetencija (stručno usavršavanje) zaposlenika

Tijekom godine zaposlenicima¹ je omogućeno pohađanje kongresa, seminara i edukacija uživo i u *online* formatu, priprema i održavanje javnih predavanja te pisanje priloga za znanstveno-stručne publikacije:

- Međunarodni znanstveni skup *Glagoljična i ćirilična baština šibenskoga kraja* (Šibenik, 22. 2. 2023.) (2)
- Međunarodni znanstveno-stručni skup *8. dani ICARUS-a u Hrvatskoj: Enchancing Heritage Experience – Exploring Cultural Routes* (Šibenik, 22. – 25. 3. 2023.) (4)
- Radionica za pripremu i objavljivanje podataka u sustavu e-Kultura (HDA, 12. – 13. srpnja 2023.) (2)
- Sastanak predstavnika službi za zaštitu gradiva izvan arhiva i radionica o pretvorbi gradiva (HDA, 13. listopada 2023.) (1)
- International Medieval Congress 2023: *Networks & Entanglements* (Leeds, 3. – 6. 7. 2023.) – *online* (1)
- Znanstveni skup *Novi pristupi u istraživanju pisane kulturne baštine na papiru* (HDA, 27. 9. 2023.) (1)
- 54. savjetovanje hrvatskih arhivista *Utjecaj digitalizacije na arhivsku praksu* (25. - 27. studenoga 2023., Vodice, Hotel Imperijal) (6)
- održano javno predavanje *Crtice o gospodarskim aktivnostima šibenske plemićke obitelji Divnić* (29. 11. 2023.) (1)
- pisanje prikaza događanja i aktivnosti za novi broj Vjesnika dalmatinskih arhiva (3)

KLASA: 001-01/24-03/01

URBROJ: 124-01/01-24-1

Šibenik, 19. siječnja 2024.

RAVNATELJICA
mr. sc. Nataša Mučalo

¹ Broj zaposlenika koji su prisustvovali događanjima iskazan je u zagradama.